

GIÁ BÁN	
NHÀ-TRƯỜNG	NGOÀI-QUỐC
Một năm - 1,00	1,50
Sáu tháng - 0,50	0,75
Ba tháng - 0,25	0,37

Mua báo phải trả tiền trước.
Chờ và muốn gửi cho M. TRẦN
NHÀ-TRƯỜNG. Ai đang quảng cáo
vào trong xin thương nghị trước.

TIENG-DAN

LA VOIX DU PEUPLE
Hanoi - Huế - Kien
Tân-Stra-Parin

LA VOIX DU PEUPLE

Mỗi tuần xuất bản hai kỳ thứ tư và thứ bảy

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 10840

SỐ QUÂN
Số đăng ký: 10840
Số đăng ký ở
Sở in: TIENG-DAN - H

Gục sắt đã nguội,
thì không đập ra
làm cái gì được, nên
muốn dùng sức làm
cái gì phải đun cho
nóng.

VÌ SAO MÀ VIỆC GÌ CŨNG HỒNG

(Cái tánh chất mau nguội của người mình)

Nước ta trên ba mươi năm gần đây, vì ngọn triều dân tộc cạnh tranh chung trong thế-giới tràn tới bên chun, làm cho vùng đất mây phủ không tan, nước tự không chảy thướt nay, hồng hiện ra một cái cảnh tượng hiên động. Ở giữa cái không khí thay đổi sao xiển ấy, người mình đã không phương thế gì ngăn đón, mà cũng không thể năm yên được, kinh hồn động phách, lóa mắt choáng lại, kể chạy ngả này, người chui đường ngo, từ chính-trị học vấn cho đến kinh-lễ thực-nghiệp, việc gì cũng nghe có tiếng hó háo cồ-dộng, ngày nào cũng thấy có người bồn lều lờ chực; những danh hiệu đoàn thể, cũng các công cuộc kinh-dinh bên Âu bên Mỹ, mà hồi nhiên xuất hiện rải rác khắp cả dải đất ba kỳ này, không phải là ít. Không nói đến những việc chưa làm, chỉ kể những việc người mình đã có kẻ xướng ra, đã có kẻ mó tay vào, mà nếu trong một trăm việc, được năm ba việc thực làm thực biện, thì đầu chưa chắc là có chút bổ ích cho nhân-quần xã-hội, mà cũng treo một cái gương tốt cho công chúng, không đến nỗi mất tâm lòng tin-nhiệm của quốc-dân. Thế mà có đầu Hội nọ cuộc kia, rao đây trên tờ báo, hợp-quần ái-quốc, nghe chác bên lở lại, chưa thấy thực tế gì, mà cái cơn nóng sốt vừa qua, thì cái băng-độ (độ lạnh đến đóng giá) lại sụt xuống càng thấp hơn hồi trước. Nguyên cái cơ thất bại đó, kể thì do cho hoàn cảnh khó khăn, người thì qui cho thời vận điên đảo, lại phần nhiều thì nhận rằng trình-độ người mình chưa đến, tình thế nước mình không hợp. Nhưng đều đó không phải là không có, nhưng biết đâu tựu trung có một cái đại-nguyên-nhân, không phải ở ngoài mà bởi ở trong, không phải tại nơi người mà tại nơi mình, mà chính trong đám nhân-vật hữu tâm, cũng ít ai thoát khỏi cái đều đó.

Cái đại-nguyên-nhân ấy là gì? tức là cái tánh mau nguội của người mình vậy. Cõi đời là cái đường đi, người ra đời tức là người đi đường, đã bước chun ra đường, thì không luận đi gần đi xa, đường bằng đường gồ, mà không luận tới thì lối lối lui, chớ không có lẽ đứng mãi một

chỗ được. Tôi xin cử vài cái thí dụ:

Con nhà làm ăn, có vốn được một ngàn đồng bạc, mà không gắng sức lo liệu, làm cho nó trôi lên ngàn một ngàn hai, một ngày một lạng tiền, thì tất nhiên sụt xuống chín trăm, tám trăm mà dần dần đến hết, không thế gì cứ giữ cái địa-vị một ngàn đó cho lâu dài.

Con nhà học-văn, đã học đến trình-độ thông thường, nếu không chăm tâm luyện cái trí não, mở mang đường tư-lường, đều hay chuyện mới, mà mỗi ngày không có biết thêm, thì không những không giữ được trình-độ thông thường mà bao nhiêu cái sở đắc trong sự học của mình, một ngày một tiêu mất. Đó là cử vài chuyện thường, còn ngoài ra (trăm công ngàn việc, bất kỳ việc gì, bất kỳ cảnh-địa gì, đã ở trong cái biển người lao xao này thì tự nhiên phải đứng vào cái tình thế bán thượng lạc hạ đó cả).

Hướng lợi sinh gặp cái thời đại cạnh tranh dữ dội như ngày nay, mà như là hoàn-cảnh của nước mình, một chiếc thuyền nan, từ bờ sông gió, rơi một tay chèo thì đã thấy trôi lui đến mấy ngàn dặm; thế mà người mình bất kỳ việc gì cũng xem như trò chơi, cái gì cũng nếm thử, không những mục-dịch không nhất định, mà hành vi cũng nhiều cách dờ dang. Những kẻ mua danh chặc lợi, đến đâu hay đó, cốt thỏa tâm lòng lợi kỷ mà không biết đến nhân-quần thì chẳng nói làm gì, mà có nói cũng vô ích, khôn cho những người đã có chút lương tâm, đã dề lòng đến việc công ích mà vì cái tình mau nguội đó, nó làm cho mấy mối lợi ích nhân đó mà sinh ra, chính kỹ-giả là một người bị cái bại đó bỏ chun bước cẳng dẫn đã đã gần hai phần đời người, vậy xin bày tỏ ra đây, mong đồng-bào ta trông gương mà tự xét.

1) Là hay sinh chán ngán. Làm một việc gì bất luận lớn nhỏ ở đương lúc khởi đầu thì lòng vẫn sốt sắn, khi vẫn hăng hái, không thấy cái gì là khó là nhọc, mà chưa được ít lâu, vì cái tánh mau nguội đó, hoặc nhân thì giờ hạn chế, hoặc nhân phần việc bỏ buộc, không được thông thả chơi bời, như hồi chưa có việc, tự nhiên sinh lòng chán ngán, so với khi trước, thành khác hẳn như hai người.

2) Là hay thay đổi. Đương làm việc này chưa xong mà thấy kẻ khác làm chuyện khác có hơi vui, hoặc nghe ai rờ rợn việc gì, thì đầu công chuyện dở dở, cũng đánh bỏ giữa đường mà đi làm chuyện mới, mai thay chiều đổi, việc gì cũng muốn mà việc gì cũng dở dang, hờn đã hay lẫn, có khi nào mà rêu mọc được.

3) Là tự mãn. Theo lệ lẫn hóa thì việc đời không có nơi nào là chỉ-cảnh, nên việc gì cũng không khỏi có chỗ khuyết điểm; Lo mà đi đến chỗ khuyết điểm, chính là phận sự của người làm việc. Nay làm được một điều mà trẻ nai đến đời ba đời, không chịu so sánh với người hơn mình mà ngó trở xuống, phân bì với những kẻ thua mình, được một chút gì, thì đã tự lấy làm đầy đủ.

4) Là muốn mau. Buođi mai lập hội mà buođi chiều đã trọng có lợi, tháng trước trồng lúa mà tháng sau đã mong cất bông; không được vừa ý thì cho là vô ích mà việc gì cũng bỏ.

Những đều như thế, ta thường thấy luận mà chính bởi cái tánh chất mau nguội mà sinh ra. Thử xem công việc của người mình trong khoảng vài ba mươi năm nay, có cái gì là thoát khỏi cái tệ hại đó. Hội nọ cuộc kia, đương lúc khởi đầu thì rầm rộ rồi, nước sôi sấm giậy, mà chưa được ít lâu thì nghe đã lạnh như đồng. Đương làm việc này, tìm than kiếm củi, nhen nhúm chưa xong, mà đã muốn chạy sang bếp khác. Cái phũ nhiệt của người mình, thật là ai cũng trông thấy rõ ràng, mà có lẽ ai cũng phải tự nhận mà không cãi chối được, không phải hình không mà gia cho cái tiếng hư ỹ dầu.

Lấy cái tánh chất mau nguội đó mà làm việc, tuy việc nhỏ nhỏ trong một mình, một nhà, cũng không mong gì có hiệu quả, huống là công việc đoàn thể, thời thế cạnh-tranh, thì đầu cho không ai ngăn trở, không đều gì bỏ buộc, hoàn cảnh thuận lợi đến thế nào, cũng không sao mà làm cho đến nơi đến chốn được. Rất nguy thay, và rất buồn thay cho cái tánh chất mau nguội đó! (Còn nữa)

X. T. T.

SÁCH TẶNG

Bản báo mới nhận được hai quyển sách sau này:

1. PHỤ-NỮ ĐỨC GIA-ĐÌNH (quyển trung) của Đạm-phương nữ sĩ soạn. Nữ lưu thư quán Gò công xuất bản.

2. NHỮNG ĐÈU NÊN HIẾT (quyển nhất) của ông Thiên-nhơn soạn, xuất bản tạilech-chi tư quán Hanoi Xin có lời cảm tạ.

VĂN VẤN

Vịnh Trương Lương

Sống rồi nhà nọ bác Tử phong,
Đời lui khi tượng thật tung dung.
Huỳnh-công mấy quyển nguồn thao lược,
Hàn-tướng năm đời nọ đỉnh chung.
Đời phóng một keo Tần ngã ngựa,
Lưỡi dưới ba tức Hán bay rồng.
Hàn đưa Bành muối mình vô dụng (1)

Rõ nhạt nhân gian có Xích-lùng.

(1) Hàn tào, Bành-việt đều công thần mà bị giết, cớ ông Tả-phong theo tiên Xích-lùng không việc gì cả.

Chim lồng cá chậu

Chim lồng cá chậu nghĩ mà cay!
Trời đất con con một chút này.
Cũng bởi tham mồi nên mắc cạn,
Chỉ vì thất thế khó gương vầy.
Muốn bay cất cánh e lồng võ,
Toan nhảy vung đuôi sợ chậu quay.
Cớ hội báo giờ bay nhảy được?
Mệnh mỏng đường biển lại đường mây.

Nhân bạn

Này ai kia có đợi ai không?
Mà dề cho ai lưỡng lự lòng.
Giấc điệp mơ màng mê lại tỉnh,
Lòng to bổi rồi chợt rời long.
Ba sinh duyên nợ thế non nước,
Trăm tuổi mây rêu hẹn núi sông.
Ai có thương ai xin cả giá,
Mặt lòng son sắt buổi Tây Đông.

Cảm hoài

HOC THUYẾT

Nhân đàm NGƯỜI NƯỚC VĂN MINH CÓ ĐÁNG TÍNH KHÔNG?

Một câu học sinh ở trường học mang vở đi về gặp một người Pháp phóng sự một nhà báo nọ; nguyên câu này có tính hay xem báo, nên quen với người phóng sự đó.

Câu ta hỏi rằng:

- Thưa ông, không rõ người các nước văn minh họ có đáng tính không?

- Sao người văn minh lại đáng tính, anh nói cái gì vậy?

- Vì họ hay xem nhật báo.

- Xem báo mà sao lại đáng tính?

- Tôi thì họ xem báo mà không đáng tính sao?

- Có đâu / người ta xem báo thì nghe thấy được rộng, tư tưởng được mở mang; trong các cơ quan tiền bộ các nước văn minh tờ báo là đứng đầu. Người nước văn minh bèn có xem báo thì khôn thêm, chớ đâu có đáng tính. Tôi thấy anh cũng có một đôi khi cầm đến tờ báo, sao lại có câu hỏi ngu dốt như thế?

- Khốn nạn / mới rồi tôi nghe

quan đốc giáo Ph. B. T. ngài nói với hai ông bạn-ngày và báo học trò rằng: « Các anh đứng xem báo mà đáng tính đi, không làm việc gì được. Những người làm báo đều là những người không có danh trước, nên hay công kích những người có danh trước, chẳng qua là « ghét người ta hơn mình đó thôi », vậy không nên xem ». Vì tôi nghe câu « quan đốc T. nói mà sinh nghi nên hỏi lại ông cho rõ.

- Thế à / Người nước Nam ngày nay có người tán nhân vật làm mô phạm cho học trò, mà có câu nói trái ngược như kia sao? Thế thực là làm hại cho bọn học trò. Vì ông tưởng danh phận ông là to lớn về vang, cho đến nỗi các nhà báo sinh ghen ! Gớm thật!

- Thôi thôi đã hiểu rồi; xin cảm ơn ông.

Vui chuyện

KHOA-HOC TẬP-TRỞ

TRÁI ĐẤT MỖI NĂM MỖI THÊM NÓNG

Trong khoảng mấy năm gần đây, ai ai cũng kêu « mỗi năm mỗi thêm nóng ». Điều ấy có thiệt như thế. Vì cớ gì? Đó là một vấn-đề « thiên văn » không thể bày-giải tường-lặn ở đây được.

Nhưng có hai ý-tưởng g. một ý-tưởng cũ và một ý-tưởng mới, đều quan-hệ với vấn-đề ấy; nhân dịp đây, tôi xin bày-giải ra sau này để độc-giải xem cho biết.

Có người hỏi tôi rằng: « xưa ta mỗi năm mỗi thêm nóng, có lẽ vì thời-gian 35 năm chăng? » Thời-gian 35 năm là gì? Nguyên vào khoảng cuối thế-kỷ 19, bác-sĩ Bruckner, là một nhà thiên-văn học nước Áo, có nói rằng: « từ một ngàn năm lại nay, khí hậu miền Trung-Âu 35 năm thì thay-đổi một lần; thời-gian 35 năm ấy lại chia ra hai khoảng, một khoảng 17 năm rồi nóng và khô, rồi kể đến một khoảng 17 năm thì lạnh và ẩm ». Bác-sĩ Bruckner nói như thế, là chịu theo các số tổng-kê và kết-hiệu của Trung-Âu mà kết-luận, chớ chính ông cũng không hiểu bởi cớ gì mà có cái thời-gian 35 năm ấy. Nhưng lời ông nói đó rất đúng; vì đúng nên thiên-văn học đã công-nhận lời ấy là « pháp-lắc Bruckner » (loi de Bruckner). Tuy nhiên, « pháp-lắc Bruckner » là nói về Trung-Âu; bàn về xứ ta thì không thể viện đến « pháp-lắc » ấy được.

Đó là nói về ý-tưởng cũ. Còn ý-tưởng mới thời thế này: Bác-sĩ Bray, khảo-sát ánh-sáng một trời trong 77 năm, có nói: « mỗi năm ánh-sáng mặt-trời đi chậm bớt một giây là 4 cây số ». Bác-sĩ Azam nói rằng: « ánh-sáng mặt-trời đi chậm bớt như thế, có lẽ vì chất ê-ter (ether) hao-bạc » vũ-trụ mỗi ngày mỗi thêm đặc ». Bác-sĩ Fumouze lại nói rằng: « nếu chất ê-ter mỗi ngày mỗi thêm đặc, thì các hành-tinh chuyển-động trong vũ-trụ sẽ phải mỗi ngày mỗi thêm nóng; trái đất là một hành-tinh; có lẽ trong 75.000 năm nữa thời-trái-đất sẽ nóng như lửa ».

Nếu bác-sĩ Fumouze nói đúng, thời không phải một mình xứ ta mà

khắp cả thế-giới dần dần mỗi năm cũng mỗi thêm nóng, nóng đến một ngày kia thời bao nhiêu sự nghiệp của ta đều sẽ phải hóa ra tro ! Tuy nhiên, sống mà không có sự nghiệp là thú, sống mà có sự nghiệp mới là người. Trái đất càng nóng tan, thời làm kiếp người càng kíp phải to sự nghiệp. Sự nghiệp gì? Sự nghiệp đối với dân tộc rồi kể đến sự nghiệp đối với nhân-quần vậy.

LÁ CÂY CÓ THỂ HÓA THÀNH NGỰA TRỜI KHÔNG?

Al hay đi rừng thời cũng có gặp những con sâu, đầu thời đầu ngựa trời, mà bình và hai cánh thời giống như một cái lá cây xanh. Nhiều người thấy thế tưởng rằng lá cây hóa thành ngựa trời. Tưởng như thế là sai.

Trong vũ trụ không có « tự nhiên sanh sản » (generalisation spontanée) sự ấy, ông Pasteur đã chứng minh hơn nửa thế kỷ về trước rồi. Theo lẽ ấy, lá cây không thể hóa thành ngựa trời được.

Vậy sao lại có một sinh vật kỳ quái như ở trên vừa nói đó? Có như thế là vì « thói bắt chước » (phenomene de mimetisme) của loài sâu bọ.

Theo lý biến hóa của vũ trụ thời chính hoàn cảnh chế tạo ra thân thể của vạn vật. Nói rộng thời nơi chế tạo; nói hẹp lại thời nói « thay đổi ». Vạn vật phải theo hoàn cảnh để thay đổi thân thể, là vì lý « sinh tồn cạnh tranh ». Loài sâu bọ sống trong vũ trụ cũng phải theo cái « công lệ » ấy. Vì chúng nó là loài yếu hèn, hay bị các loài khác đánh giết, nên chúng nó phải tìm cách giấu mình, để bọn thù địch đừng thấy. Muốn giấu mình, cách diệu hơn cả là thay đổi sắc thân thể mình cho giống như sắc của hoàn cảnh. Như thế, bọn thù địch đừng xa không thấy được. Cách giấu mình của con ngựa trời lại khéo hơn cách giấu mình của các giống sâu bọ khác: Ngựa trời không phải chỉ đổi sắc mình cho giống sắc của lá cây mà thôi, nó lại đổi mình, đổi cánh, cho in như lá cây nữa. Giống sâu đầu ngựa trời, mình và cánh bằng lá cây, tức là một con ngựa trời « bắt chước » hoàn cảnh vậy.

UAT-LONG

ANNAM LỊCH SỰ

HÃY NÊN

HÚT THUỐC LÁ

JOB

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KY

THỪA - THIÊN

(PHÚ LỘC)

Cái hại đập lúa
Chẳng nói chắc ai cũng chán biết về đường sinh kế của dân nông rất vất vả, tay búa c'ân lấm, ruộng trùn chài vai, mới làm ra được bột lúa. Mà ở miền Cửu (huyện Phú Lộc), ruộng xấu đất bèn, nhân công đắt, hoa lợi ít, nên nông dân lại riêng chịu phần thiệt hại hơn. Thế mà đến mùa lúa chín, có được toàn lương đâu, phần thì cướp giật ngay, phần thì xóc trộm đêm; lại còn trâu bần bò dậm, một hai hoành hành. (vì ở đây không có tuần đồng). Gần đây lại sinh thêm cái tệ đập lúa nữa, khi đập lúa bỏ về nhà thì người đời kể, kẻ thông củi, đập rụng lúa bột mà lấy; kẻ ai nói đến thì vu vạ chửi bới, nhiều đến quá lè.

Từ khi tệ ấy xảy ra, thì các điền chủ có đơn xin quan huyện xử tại ra lệnh nghiêm trấp (mùa tháng 8 năm Nhâm Đại thứ 2, có trái sức hào lý hiệu cấm). Nhưng mà lòng lý thừa hành, hoặc vì tình dang dở, hoặc sự oan thù, không để ý đến. Nên hiện giờ cái tệ « đập lúa » đã lan rộng ra cả xứ Canlhai, phần nhiều dân cư 2 bên đường cái quan lấy đó làm kế sinh nhai; đến đời người béo mạnh cũng ở nhà chờ đập lúa, kẻ có tiền cũng sai con ra đập lúa. Thế là người làm cực nhọc mà bị thiệt còn đũa người không ở nhà lại được lợi, thật là vô lý quá !

Ái là người có trách nhiệm, lấy lương tâm mà trừ cái tệ ấy đi thì nông dân mới khỏi thiệt hại vậy.

Một người nông dân

HÀ-TÌNH

Lại cái khổ mua muối
Mới rồi kỳ giá vào Hà Tĩnh đi qua Hồ Đổ, ghé vào quán người chài; chợt thấy có hai người chài thuyền huôn nước mắm bước lên cũng vào quán ngồi, một người thì ra mà nói rằng: « Thầu con nhà bần

bán thế này thật là khổ quá ». Hồi khổ về việc gì, thì người ấy thuật rằng: « Dân ở miền biển chúng tôi, chỉ lấy nghề muối mắm làm sinh nhai, nhưng ngặt vì sự mua muối Hồ Đổ này nhiều nỗi ức khổ quá. Chẳng tôi ngoài Nghì xuân chớ thuyền vào đây, cũng đã khổ khăn lắm rồi, nhưng lại chờ đợi đến đời ba bữa, tùy lụy hết cách, mới mua được một li muối, có khi mua 30 tạ t 1 chỉ bán cho 20 tạ, mua 15 tạ thì chỉ bán cho 10 tạ; khi đã mua được muối rồi lại phải thầy cai đoạ nạt, thầy kỹ bốp đầu, chủ lĩnh quảng triêng, cầm canh vật thung, như thế mà cũng chưa há lòng, lại còn đang từng cho bọn cu ly số tai, đưa xin, đưa cướp đưa bới, đưa nài mua được mấy tạ muối, khổ số biết chừng nào !! Kỳ giá nghe mấy lời lấy làm đau lòng, nên có mấy lời này để ai là người trách nhiệm hiện thiếu cách hành động; của mấy kẻ t ủa hành mà xử trí

Một người đi đường

QUẢNG-BÌNH

(HẢI LĂNG)

Thơ ngò cùng các ông dân biểu
Bản báo có tiếp được bức thư của một người dân làng Hải Lăng, Quảng bình, xin đăng nguyên văn sau này:

Thưa các ngài

Các ngài cũng ở trong thôn quê mà dân cư ra để thay mặt cho dân đứng tỏ bày những sự khổ nạn của dân cho nhà nước biết. Chúng tôi cũng không dám trông việc hưng lợi trừ hại chỉ to lớn đâu, chúng tôi chỉ trông rằng nhà nước thu ngạch thuế gì thì xin ban cái chương trình thể lệ ấy ra cho chúng tôi biết là nhà nước thu thuế gì, bao nhiêu, để cho lũ sũu mọi người thu thêm ngạch, ngoại, làm cho chúng tôi đã hao công tốn việc mà lại mất tiền vô lối nữa

Nguyên chúng tôi ở hạ bạn xa nơi non lấm, không có củi mà đốt, phải lên núi kiếm, mà lên núi không phải sớm đi tối về được. Phải ở lại đời ba ngày chắt rồi chở về một lần. Lên núi không phải một người đi, phải từ năm ba người mới dám đi; mà đi về thì cũng phải đi bằng đò mà đò đi về

ngang nơi chỗ người kiếm lấm ở (tại làng Phước tích), họ cứ làm loi thôi, phải có cho cấp chim, lít rừu, hay là năm b-giác bạc thì mới được đi, như vậy có cực không? Và lại chúng tôi tuy ở hạ bạn mà ông cha chúng tôi có khản điền lập ấp ở trên thượng du sơn phận, cho nên chúng tôi có nương vườn trên ấy, cũng có địa phần chúng tôi để nuôi cấy trên ấy nữa; chúng tôi không có động chạm gì đến rừng hoang của nhà nước, chúng tôi chỉ chặt cây, trong vườn của chúng tôi hay là trong phần đất làng chúng tôi mà thôi, vậy mà kiếm lấm cũng bắt buộc làm vậy !

Vì vậy cho nên chúng tôi xin các ngài gắng sức làm thế nào cho chúng tôi được biết rằng nhà nước có thu thuế cây củi của riêng trong vườn hay là trong làng chúng tôi không? và dân vào rừng công của n à nước mà hái củi, thì thế nào mới được vào? những cây thế nào thì được hái? thế nào thì không được hái? thế nào thì phải chịu thuế? thế nào phải phải chịu thuế? để o quan kiểm lấm Annam ở xứ tôi khỏi eo xách vật này vật nọ và tiền bạc.

Một người dân làng Hải Lăng

(LÊ THỦY)

An mừng! an mừng!
Chuyến này, huyện Lê-thủy có đến 15 ông đồng lý được thưởng cửu phẩm. Ai này đều nghĩ rằng ơn vua giỗ vàng, ơn lang giỗ trắng, ra đình đã được ăn trên ngồi trước, mà đầu bỏ sợ lợn cũng có phần by-vọng, nên đã sắp sửa làm lễ « khao sắc ». Ngày 14 tháng 3 ta, ông đồng Tu làng Xuân-Bồ đã mở cuộc ăn mừng. Pháo nổ vang trời, liên treo dây rập, 3, 4 ngày chưa dứt. Đò mới là một ông « Cửu », còn 14 ông nữa, nghe nói cũng đã « rục rịch » ăn mừng. Nước người văn-minh thì mừng « kỷ-niệm » mừng « quốc khánh » người minh, thì ăn mừng « phẩm hàm »; người ta có tiền thì lập nhà thương, dựng trường học, làm việc ích lợi chung; người minh có tiền, thì đem mua trâu bò, mua rượu thì ăn uống cho no say, để gây ra cái mối nợ mặng. Thứ bở,

Bản-hiệu có dệt các thứ khăn lông để lau mặt, khăn cỡ thợ, khăn ngũ sắc lớn nhỏ, khăn lông to, nhỏ, trắng và có sọc, và các vải nói - hóa và làm các thứ đèn lập, (bongie) trắng, đỏ, v. v. . . .

Chân - hưng nội - hóa

Quê nhà yêu đương nội hóa. Ông chấn hưng công nghệ, xin giúp sức cho Bản-hiệu về đường tiến-thuế các môn hàng trên đây bản-hiệu xin cảm tạ

TỔ - HIÊN
Commerçant
Đại-lý T. L. T. D. ở FAIFOD

toàn cả huyện mà ai cũng ăn mừng « cửu phẩm », thì có vẻ vang gì không? Vết Lưng

QUẢNG-NAM

Khoá-hoàn thế đó!
Tỉnh Quảng-Nam có viên Thông-Puán, Ng. C. (dầu Phò-bàng), người tỉnh Quảng-binh, hành động cử chỉ nhiều đều lệ lấm, ra làm việc ở đâu đều có tiếng xấu; song không biết vì cớ chi, mà tiếng xấu lan ra chùng nào, thời lại càng được thăng thưởng công này, Nghe đâu có bản thể nên mấy vị quan trên ở ngoài trấn ai thấy cũng có lòng nề vì mà không ai giám làm chi mất lòng.

Từ khi đời lờ Quảng-Nam, vừa được vài tháng mà hạt dân đã do Toa, do Tỉnh dần không hai lần, và những khoản những tệ, mà viên ấy cũng đều thu xếp yên cả.

Mới đây viên ấy vì việc vợ hầu trong nhà, có kêu với quan trên xin lý đi, nhà ở đũa kho tỉnh, chung quanh đều học liêu thuộc, mà mỗi ngày chuỗi máng đánh đập, không còn có thể cách gì cả. Ngày nọ đang bàn việc tại đình quan Tổng-đốc, quan An có trách viên ấy về sự quan hệ về phong hóa, nên ở giữa công đường, trước mặt đông đủ ty thuộc v. en ấy mướn mà quá lời và khi nhục đều cả tỉnh thuộc; vụ này quan An và cả tỉnh thuộc đều có giấy trình cùng quan Tổng-đốc, mà chúng quan Sư Faifo cũng đã rồ.

Nước người văn-minh thì mừng « kỷ-niệm » mừng « quốc khánh » người minh, thì ăn mừng « phẩm hàm »; người ta có tiền thì lập nhà thương, dựng trường học, làm việc ích lợi chung; người minh có tiền, thì đem mua trâu bò, mua rượu thì ăn uống cho no say, để gây ra cái mối nợ mặng. Thứ bở,

Quan trên có thể vì phong hóa, vì khoan hoàn mà xử trí thế nào chăng? Một người biết chuyện

PHAN-THIỆT

Lính tập cũng làm việc nghĩa
Xưa nay lính tập phần nhiều hay hiệp nhau lại làm đều xấu như rượu chè cờ bạc, ăn hiếp kẻ yếu, nên chăng ai để ý đến. Nay mới thấy hợp nhau làm việc nghĩa như sau này :

Lửa tối 20 tháng tư tây lại rạp Cinema-Théâtre Phan-thiết, cơ tập binh tập, bày cuộc hát cải lương để lấy tiền tu bổ con đường nghĩa địa của lằm. Đường ấy chẳng lợi gì cho hàng chợ, lại còn ích lợi chung cho cả nhân dân châu thành Phan - thiết, được khỏi sự khổn khổ loài trua

gánh củi qua bãi cát này lại da phòng-chúng-chắc-luối-bit-bê. Vì thế Ông Adjudant-chef công các Đới, Cai, Bép, Linh cũng sắp đặt ra cuộc này rất long trọng, lời tem đồng lấm.

Nghe ra đêm ấy thu được 500\$000. Đường ấy đã khởi sự làm. Cơ tình này còn làm được nhiều việc phải: khi tan khó thì tiền bạc giúp nhau, thói đàng lấm gương cho các cơ khác vậy.

PHANRANG

LỜI RAO LỘN ĐỒ
Đến 13 Janvier 1929 tới ở Saigon về, đi bằng ba, xuống gare Tourcham, không biết ai lấy lên gói máy đồ vật của tôi đáng giá 51\$30 để lại cái gói máy bằng cơ cái của tôi, trong đống nhiều quần áo tây, quần áo A H và P A H, hiện nay vẫn ở tại commissaire Phanrang. Từ đó tới nay không có ai lại hỏi đời, nên tôi rao trên báo kỳ trong tuần này, không có ai tới hỏi, tôi xin Cem và phat mail, bảy giờ không phép nói chi được

PHẠM-VAN-BANG
Baraz Tonkinois
PHANRANG

BẮC-KY NINH-BINH

Một đũa nhỏ rất quái lạ
Hôm 30 Avril, cả ngày Tù-Tự thấy chuyện lạ, biết là đến kỳ mãn nguyệt khai hoa, liền báo người nhà đưa vào nhà thương Ninh-Binh. Năm nhà thương trần trụi mãi đến gần rạng mai ngày 1er Mai chưa số được. Có đỡ (usage-femme) thấy khác, kêu quan Đốc-tơ ở thay. Quan Đốc-tơ xuống giúp việc, xem biết là cái thai khó lấy, ngài

phải dùng đũa mà lôi ra. Khóc l. Thái. Lấy được đứa con ra, mà khó thở, mắt bao công phu. Vì nó không rầy đẹp được như thường.

Đứa bé xem cũng không to lấm, nhưng thân hình thật khác người thường: Mọi cái đều rất to lấm hai cái mắt, dính vào một cái cổ. Hai bên có hai tai, giữa có một tai chộp đôi; đem vạch mở ra, thấy một mồm có bốn cái răng; hai cái hàm trên và hai cái hàm dưới.

Có hai tay; một bên dài một bên ngắn; còn hai chân thì đều nhau. Đứa bé ra đời, chưa thấy oe or, quan Đốc-tơ đã biết là nó chết rồi, xem ra nó không cựa quậy được nữa. Nhưng người mẹ không việc gì cả, chỉ yếu chết thôi.

Hiện nay quan Đốc-tơ đã gửi lấy cái thai này, dùng thuốc thom nước mà ngâm. Ngài muốn lấy cái thai này để dùng về khoa học, có lẽ nay mai sẽ gửi về Bảo tàng viện Khoa học cho các nhà chuyên môn nghiên cứu. (T. N. 8 Mai)

NAM-KY SAIGON

Một cuộc meeting không thành
Mới rồi người ta thấy truyền-đơn rải khắp thành phố, cổ-đồng một cuộc meeting tại đường Gallieni. Có cả làng nghìn người đến dự. Nhưng mới viên cơ và một lớp lính đã đến trước. Viên cơ cho biết rằng cuộc meeting này đã bị cấm, vậy không cho thi hành. Người đi trước cuộc meeting là ông Võ khắc Thiệu bèn xin phép nói vài lời cho công chúng rồ đặng giải tán.

Theo báo Impartial 8 mai

Đòi chỗ ở

Quan Docteur Duval kinh cáo cho bệnh nhân biết ngài sang ở nhà đường Gia-Long chỗ cũ quan Docteur Bourgeon giờ khám bệnh như cũ. Buổi mai 6h 1/2 đến 7h 1/2. Buổi chiều 12h 1/2 đến 2h 1/2. T.

DẦU KHUYNH-DIỆP

油 藥 鎮

Ai bay chóng mặt xoang đau, mua dầu Khuynh-Diệp hít vào lạnh ngay.

Càng dùng, càng nghiệm, càng hay. . .

VIEN-DE

DISTILLATEUR DONG-HOI

HẠO HIÊN NỮ - HỢP

(PHÚC - NHỊ - MA - TỬ TRINH - THẨM - AN)
Djeli - giá : XÀ-TỨC-TỬ

CHƯƠNG THỨ HAI

Một người nữ-hiệp

(Tiếp theo)

Tôi biết rõ chân tình Bà trước như thế, nên nhân câu hỏi đó cười mà nói rằng: Ai tình của cậu si cũng Bà trước sau rất mực mà tình tình có cái liêu tức như thế, trăm mối sũu sũu, chín chiu ruốt thốt, cái cảnh tượng đau đớn lúc bấy giờ, ta sũu vào trong nỗi Bà trước, đầu trái bao nhiêu năm tháng ngày giờ, cũng không sũu quên được. Tuy vậy, làm một người kiến nghị ai quốc (Tức đương binh đi đánh giặc thì ở trong mình mình quý thân trời đất cũng sũu lòng phò hộ, nay Bà trước thông trán mà sũu, nữ sĩ mấy năm tình duyên, cũng đã hết phục khương kiện,

những đứa xảy ra đó chẳng qua là nghiệt chương chưa tiêu trừ hết, nên trong nhịp bạn đã tình sũu sũu thán bá con thán quyn, rồi mặc phải một nàng nữ hiệp nào đó, là tay ra mà con thiệp vào, thành sinh ra bao nhiêu nhàn nhàn lời thối. Song bạn tôi đã hứa they cho Bà trước mà giải trừ những đứa rồ rồ đó thì từ đó về sau, cái nhân duyên mỹ mãn sẽ được vuồng tròn một mực tiến hành thuận lợi. Còn có đũa gì trở ngại mà Bà trước phải phải chia cho lấm.

Tôi nói đến đây, lại xảy mặt lại bạn tôi mà hỏi rằng: Cứ như vớ kiến của Bàc, thì những câu tôi nói trên có gì là gì nghe được không?

Bạn tôi lúc đó, tay đang cầm ống dĩa trong còn có tên thừng, gõ gõ trên bàn, lúc đầu mà nói rằng: Không! Không phải thế đâu! Tôi nghĩ Hải-Đức nữ sĩ đã là một người thông minh minh bạch, đầu như nóng không có tật bệnh, cầm lấm vấn chán chi, quyết không khi nào lợ ra cái dạng vu sũu, khiến cho người tình nhân của mình có chút

dây dãn trong bụng mà thành ra lấm thân hai người là thân đi đánh giặc mà lòng bạn việc riêng cho đến nỗi cả danh dự, cả trách nhiệm, bị cái ảnh hưởng đó tưởng chạm đến, huống chi chủ ý của nàng, cốt không muốn cho người li. li nhân của mình, vì lấm mà đến đó đương thời còn chưa giải quyết, nên ngày nay như chứng bệnh đã khá, thì hai chữ hôn nhân không sinh ra vấn đề, mà nếu như bệnh nặng chưa thốt, thì Bà trước đâu có kiến trí lời nói trước, chắc cũng vớ lách, song không đến nỗi nhàn vấn đề đó mà sinh ra cái án án trộm lấm ác ngày nay. Cứ như nói đương lúc bấy giờ đã quyết liệt rồi, thì không có gì mà lại sinh ra bao nhiêu chi tiết như thế. Vậy đều nghĩ vấn đề, cần phải nhờ Bà trước thuật lại cho rõ ràng.

Mới rồi Bà trước kể chuyện, rất có phong thú, không kém gì một tay điêu thủ trong đám từ lấm, khiến chúng tôi nghe mà quên mệt. càng nghĩ càng có hứng v; bấy giờ, mặt trời đương nóng, khi nắng ngoài đồng còn đương nóng lấm, bạn ta đùa có đi xe hơi cũng phải năm sáu giờ chiều, mới có thể cùng Bà trước lên thành, đến nơi địa phương có chuyện đó, mà tra khám lung lịch, đang mà đương thong thảnh, chưa có việc gì, chỉ bằng xin Bà trước thủng thủng kể hết câu chuyện cho chúng tôi để chúng tôi cũng có thể hiểu rõ tình thì tình tình, không sót chút gì, thì về liền đi việc này nhắc là có lách chớ chẳng không, không rõ tên gì Bà trước thế nào?

Bà trước gác đầu mà đáp rằng: Chỉ mấy câu đó, đủ thấy cái kiến thức của Phúc-quân (Tức Phúc-Nhi Ma-Ty) cao hơn người ta đến mấy bậc. Tình hình Hải-Đức nữ sĩ, nào có khác như Phúc-quân đã vẽ trên đó đâu? Tôi đã chuyển một lòng

thành lời đầu câu nghĩ giúp cho may ra nhờ tay thần thông, bắt ra cái tang đầu này, thế thì đầu tôi về đi, trước sau thế nào. Tôi nhiên tôi phải kể cho ngài rõ, nhưng là chỉ ngại rằng bạn mình lên thành chậm trễ, thì nàng nữ hiệp đó, mang đi tang, với, cao, bay, xa, chạy, bóng chim lấm cả, không biết ngày nào là ngày lấm được, kể cực lại khiến ta không sao mà để cái sống lý lặt lặt đời này được, có khôn cho ta không?

Bạn ta cười mà nói rằng:

Đều đó xin ngài an tâm, tôi đã nghĩ đến, không cần gì mà ngài phiền, những đứa quanh eo trong các cái án này, tôi tuy chưa rõ thấu được trọn vẹn, song vấn đề ai tình đã có cái xung động mà tôi có thể suy lường mà biết được: Nàng an, trộm đó mà đã tự xưng là nữ hiệp công nhiên lấm để thư lại, tuy hiện chưa biết nàng ấy giúp về phương diện nào, nhưng trong lòng đã quyết định rằng: mình vì thấy đũa lái bình đũa đường, phải thay 190 hóa mà cầm cần công đạo, nên

thì cái thủ đoạn như thế đã cảnh cáo người đời, nàng ấy đã làm như thế, tôi là tin chắc cái lý đó của mình rất mạnh, mục đích không phải là nơi lời nói, mới mai nước sự đó rồi, thì danh dự không có tồn tại chút gì, so với những cái án trộm cắp lấm thường kia thật khác xa hẳn, đã làm một việc như vậy, thì tôi quyết rằng nàng nữ hiệp đó, không với gặp gì mà phải là L. AN-ĐÓN, như như cái án này mà một ngày chưa phá bí ẩn ra thì làm lách của nàng ấy, một ngày chưa bày tỏ ra được. Bà trước thì đem tình hình trước sau, suy nghĩ cho kỹ càng, thì sẽ biết rõ cái án quan hệ này không thể lấy các án thông thường khác mà bản luận so sánh được.

Mấy lời giải bày của bạn ta, Bà trước nghe càng thêm thía, gật đầu khen ngợi, và nói rằng: Như ngài đã nói, cái lòng hồi hộp của tôi nay được yên lặng, trời còn đương nắng, thì giờ thông thối, tôi xin lần lượt kể rõ cho ngài nghe. (Còn nữa)

CREDIT FONCIER DE L'INDOCHINE

(ĐỒNG-PHÁP-DIA-ĐC-NGÂN-HÀNG)

Cho vay

- Cầm nhà đất
- Cầm đơn điền
- Làm nhà
- Tậu nhà tậu đơn điền

Giá góp từng tháng lãi gốc rất rẻ, như góp 10 giá từng năm, từ 10% đến 15% năm

Lãi rất nhẹ - Cách trả dễ dàng.
Hành-hội có nhà về các kiểu nhà giá tính rất hạ

XIN HỒI THIỆT LẠI TẠI:

HANOI - 1101 Số Bàn Hội 89 phố Francis Garnier
TOURANE - Maître PHAN-CAO ĐUẬN,
Lực Sĩ kiêm Quản-Lý Văn Khố tại Tòa Án

XỬ VỤ NGUYỄN-AN NINH

Bữa 8 Mai vừa rồi vụ « Hội kín Nguyễn-an-Ninh » đã đem ra xử tại tòa-án Saigon. Ông báo ta lâu nay ước ao biết cái kết quả của vụ này; nên đến xem đông vò số. Đến 7 giờ rưỡi thiên hạ lao nhao trước cửa tòa; trong đó người đến xem lại chen lấn vò số sơn dầu, mặt thắm, liếc liếc, cảnh sát. Một lát có lính công chứng vào tòa.

Trong tòa đã chật ních vì số người bị cáo có đến 11, và 20 người làm chứng. Ông Nguyễn-an-Ninh xem hình cũng vẫn khêu. Ông vận một cái áo ta đen; tóc dài, lại nơi nơi trên trán phun mấy cái râu làm cho rất mặt ông lại thêm vẻ oai phong hơn trước. Ông ngồi trên cái ghế bị cáo, nét mặt bình tĩnh không ra dân sự hãi; và thỉnh thoảng ông ngó mấy quan tòa và công chứng mà cười một cách rất có ý nghĩa.

Một lát quan Chánh tòa Boyer lên ngồi, và tuyên bố rằng: vì trong vụ này có nhiều chuyện không nên cho công chúng biết nên ông lấy quyền « độc tài » (pouvoir discrétionnaire) mà xử theo lối bí mật, không cho công chúng dự xem (huis-clos). Đoàn mấy viên công chứng mới lúi lét người đã vào phòng, phải ra lễ. Những nhà viết báo và những trạng sư không phải cái họ cho người bị cáo cũng đều phải ra.

Có bà vợ ông Nguyễn-an-Ninh tay dắt con thơ, tìm đến thăm chồng mà cũng không gặp được!

Đến 5 giờ chiều, tòa trưng trị tuyên án.

Ông Nguyễn-an-Ninh phải 3 năm tù, 1.000 quan tiền và mất quyền công dân (droit de civiques) trong 5 năm.

Ông Phan-vân-làm 3 tháng tù treo 500 quan tiền và.

Hương: làm 2 năm tù 500 quan tiền và.

Tên Gạo và tên Cột là 2 đứa đã khai trong vụ này đều bị xử người 3-4 năm tù.

Còn trên 80 người bị cáo đều bị xử mỗi người từ 2 tháng cho đến 4 năm tù; chỉ có 2 người được tha bổng.

Vậy mà chưa hết những người bị cáo lại còn phải đưa lên xử tại tòa Đại hình về tội âm mưu làm rối sự trị an trong nước.

(Theo T. Ch 9 mai và C. L. 10 mai)

ĐẦU KHUYNH-ĐIỆP

Bản báo có tiếp được 3 vé đầu Khuynh điệp của ông Viễn để gởi tặng. Đầu này là một thứ đầu ông mới chế ra, rõ là nội hoá, vậy bản báo có lời cảm ơn, và chúc cho số vé đầu của ông được phát đại.

T. D.

Tiếp theo trang nhất cột tư)

Ngô u An

MẦY LỢI THAM CẢM

Bữa 20 Avril bản hội tiếp được thư và mandat 230\$00 của quý ông, quý bà ở Bà: liên tên trợ cho hội Nữ công Huê. do bà Trần văn Chương giới thiệu. Lại mới đây bản hội cũng có tiếp được 50\$00 của một bà ở Phanrang tên trợ cho hội nhưng không cho biết danh tánh.

Vậy bản hội xin có lời cảm ơn.

Phương danh quý tánh của quý ông, quý bà xin kê ra sau này:

Mme veuve Đốc Phủ	
Trương Vĩnh Thô	21\$00
Mme Huỳnh ngọc Nhuận	50\$00
Trần Trinh Huy	50\$00
Mr Vương hữu liệu proprietaire foncier	50\$00
M. Trần Trinh Đình proprietaire	60\$00

(Nữ công học hội lai cáo)

MANDATS CỦA AI ??

Bản báo có tiếp được 2 cái mandat số 007410 ở Nha-trang Citadelle gởi ngày 6-5-29 và số 089778 ở Bông-sơn ngày 7-5-29 mà không có tên người gởi, vậy ngài nào có mandat ấy xin trả lời cho biết, cảm ơn.

Tiếng-Dân

Chú ý! Chú ý!

AI là chủ tiệm bán thuốc bắc « CHÍN và SÔNG » nên tìm đến tiệm QUẢN-THANG ở đường CANTON NAIS N° 78-89 FAIFO là một nhà buôn bán thuốc bắc, tạp hóa, cực kỳ cầu, trú danh từ xưa chỉ nay trải đã 30 năm dư trên đường kinh-tế, ai ai đều nghe tiếng; bản si bán lẻ ai cả phải chăng, ai ở xa muốn hỏi giá cả gì, sẵn lòng trả lời ngay!

Xin kính mời quý khách chiếu cố.
Chủ nhân kính cáo
QUẢN-THANG

MỒI MỒI // MỒI MỒI //

Tại Tourane có hiệu sơn một mớ bán:
Sơn tây, giầu, vernis, thuốc quét nước với mái và các đồ phụ tùng về hàng sơn.

Liên buôn và bán lẻ, giá rất hạ!!
Củ nhân
NGUYỄN-MẠCH
Đường Dô-Huê VI - TOURANE

ĐỘC-GIÀ LUẬN-DÀN

VĂN ĐỀ TÓC CỦA PHỤ NỮ VIỆT-NAM TA

Xem báo T. D. số 165, ở mục « Độc giả luận dàn » có bài của ông Phạm kim Phụng công kích tôi về vấn đề hót tóc của phụ-nữ Việt-nam. Tôi vì : đã nói thì phải nói cho hết lời, đã bàn thì phải bàn cho xác lý, nên có đôi lời bực bạch.

Ông nói : Người nào không công nhân cái sự đẹp về vấn đề « hót tóc » của phụ-nữ Việt-nam, thì tôi cho là u mê. Ông nhớ làm rồi. Tôi nói : người nào không biết lợi hại về vấn đề lý mới là u mê chứ! - Khắp cả bài tôi, có chỗ nào tôi cho phụ nữ ta hót tóc là đẹp đâu? - Tôi chỉ nói : phụ nữ ta hót tóc thì được điều tiện lợi.

Ông nói : « Cái chuyện gì mà đã có người công nhận là đẹp, mà mình vẫn cứ trái ý, thì chỉ cho khỏi họ bảo mình là u mê » - Ông nghĩ chưa chín. - Trái ý là trái ý cái điều dở, trái ý cái lẽ xằng. Vì như một người đàn bà tự do bậy, giải phóng xằng, thì tha hồ ông, trái ý, tôi đây cũng biểu đồng tình. Vì như một người đàn-bà bình đẳng phải, mà đối địch. Người ta làm đều phải, mình cứ cho là trái, người ta đi con đường chính, mình cứ bảo là tà; ngày nay là ngày cái cách, ai ai cũng muốn chạy những tục hú bại, mà mình cứ bảo lên cái tục hư cho là quốc túy mãi, thế chẳng u mê bù lủn là gì???

Ông nói : « ... Đã biết rằng hót tóc là tiện nhưng nên đã tiện bao nhiêu thì tất bất tiện bấy nhiêu

- Ông thực hay. - Ở đời việc gì cũng thế, có lợi thì tức có hại, có tiện thì tức có dở không tiện. - Mây móc tiện lợi cho công việc biết bao nhiêu, thế mà nhiều khi vì mây móc nên đời người bị xương tan thịt nát; vấn đề thế tục bỏ tục và đường sức khỏe diệt mây, thế mà làm phen vì trau dồi thì được quá nên nhiều kẻ bị chấn gãy tay què. Cái hại xảy đến bất thường, ta cũng nên phòng bị, chứ cái lợi nhân tiện, ta chớ nghĩ mặt làm tình; cái bất tiện chưa đến, ta nên đề phòng, chứ cái tiện hiện thời ta chớ thờ ơ lảnh đạm. Chớ thấy người khác ghen mà ta bỏ cơm, chớ thấy nhà khác bị cháy mà ta không đun bếp, thì ra đều cố chấp bất thông vậy. Vấn đề hót tóc của phụ nữ ta thì tôi dám cả gan rằng: không có cái hại gì xảy đến cả, chứ cái tiện lợi hiển nhiên thì thực không li.

Ông nói : « ... Phụ nữ nước ta, nếu để hót tóc mà còn bận cái

Thầy thè ai chàng vui lòng

Hiệu bán Thuốc nam
Thuốc bắc của
người Việt-
Nam

Người Việt-nam
muốn cho công cuộc
của người Việt-nam được
tiên tiến, cần phải có những
lòng sốt sắng giúp đỡ lẫn nhau.
Thế thì xin các ngài mua giúp cho
có động giúp cho. Cảm tạ vô cùng!

THẺ-KỶ THONET

Văn-minh vật-chất giúp sức cho văn-minh tinh-thần

Nếu muốn trong nhà được LỊCH-SỰ một cách PHONG-NHÃ theo lối KIM-THỜI, thì phải có một bộ SALON bằng THONET theo kiểu ghế « Ngự » chất chắn đẹp đẽ, không phải làm theo kiểu ghế THẢO RỒI LẬP như ghế Bắc chớ vào.

Một bộ gồm có: 1 cái bàn, 4 ghế ngự, một ghế dài (canapé).

Nếu dùng thêm một chân đèn (salette), 1 ghế nằm đọc sách (không theo kiểu xích-du) 6 ghế con để phòng ăn, toàn bằng Thonet cả, trên treo một lồng đèn bằng Thonet lồng kính về đủ mùi vừa được sáng và mát mắt thật là PHONG-NHA đến bực!

AI không tin, xin mời đến xưởng thợ hiệu QUANG-VINH-HUNG tại ĐÀ-NẴNG (Tourane) ngà tư cây thông. Đẽ tới giá rẻ ai ưng kiểu gì hiệu ấy làm cũng được cả.

áo dài, đội nón, dùng cái bộ di dĩa dùng yếu điệu, thì trông ra có hợp cả-h chẳng? ... Tôi xin thay mặt phụ nữ mà trả lời rằng: khi ai ai cũng biết cái cách cái đến thì tức khắc cách y phục cũng cái được-ngav. mà bộ đi (đĩa dùng yếu điệu) cũng theo gió mà ra bề đồng mất. Muốn cái cách hai vấn đề sau thì nên cái cách cái vấn đề (tóc) trước đã. Như nói rằng: đàn bà hót tóc mà còn bận áo dài, đội nón, thì trông không hợp cách, chứ đàn ông ta hót tóc, mình bận áo dài, chân đi giày tây, thế có hợp cách không? Hai chữ (hợp cách) đây nghĩa là gì? Có phải là dùng một không? Cho đẹp mắt bằng quan không? Tôi thiết tưởng, cái dùng mới (cái đẹp mới) chỉ qua là cái vô theo thời mà thay đổi chứ có như định đản, (tức như ông quân xếp lại ra bề ngoài), có đẹp gì đâu mà người ta công bắt chước.

Ông nói : « ... Phụ nữ nước ta, nếu muốn cho cái đầu tóc của mình sẽ được như của người thì có lẽ rất khó và rất bất tiện. - Tôi xin thưa rằng: những việc khác mà mong được như người Âu Mỹ thì cũng hơi khó thực, chứ cái đầu tóc mà muốn được như người thì thực dễ. - Còn như cúp tóc như người mà bất tiện, thì bất tiện về phương diện gì?? Theo ý ông, ông cho bất tiện về phương diện không đẹp phải không?

... Thuở nay, người các nước vẫn cho cái cách ăn mặc của phụ nữ nước ta là xinh đẹp và kín đáo, có đến cái cách hót tóc của ta, họ cũng khen « ông thực quá tin. - Khi người ta có khen đâu gì, thì nên tự nghĩ rằng: cái khen đó có đáng không? Có xứng với sự thực không? Hay là người ta cười mình nữa đó! Vả lại

người các nước khen cách y phục và cách hót tóc của phụ nữ ta ở sách nào? Ông nói rõ ra. Tôi thực không tin chút nào cả. Mà nếu có nữa thì cũng một vài người như ông đó thôi, chứ những người có óc cái cách, có tinh thay đổi thì họ chẳng khen đâu nào. Ông cho đàn bà hót tóc là mất hẳn cái vẻ xinh đẹp tự nhiên của con người. - Đẹp tự nhiên là gì? Có phải là cái đẹp không tự mình làm nên chăng. Tóc đã dài thì phải quấn, phải buộc làm cho trơn cho mượt, có phải là đẹp tự nhiên đâu? Đẹp tự nhiên là cốt dung mạo đoan trang, cặp tóc mà mất đẹp tự nhiên thì thực vô lý quá.

Ông nói : « ... cái nhớt là tự người nhớt hay sạch, chứ chẳng phải là tự tóc dài hay ngắn. » Điều ấy cũng phải. Nhưng ông nên biết rằng: để tóc ngắn thì dễ giữ gìn sạch sẽ hơn là để tóc dài.

Ông bảo rằng: « ... khi nào phụ nữ Việt nam sẽ được như phụ nữ Âu Mỹ, mặc váy, đội mũ, đi giày, cũng như phụ nữ Tàu ngày nay, thì hết thấy người Annam mới công nhận cái sự tiện lợi về vấn đề hót tóc. » Chao ôi! biết bao giờ cho hạn quản thos ta được như người Âu Mỹ? phải mấy nghìn năm mấy triệu năm nữa chăng! Mình muốn bắt chước phong tục hay của người, thì nên bắt chước từ khi trình độ mình còn kém. nay bắt chước được năm, mai bắt chước điều khác, dần dần mới ngừng được như người. Tức như phụ nữ Tàu ngày xưa kém phụ nữ Âu Mỹ biết chừng nào, thế mà ngày nay nữ binh có, nữ tướng có, nữ ngoại giao có há chẳng phải bắt chước phụ nữ Âu Mỹ là gì? Tôi nghĩ rằng: Nếu phụ nữ Tàu mà còn dữ cái tục (đóc tóc) mãi đến ngày nay thì chắc họ cũng không được như người Tây hay phụ nữ Trung độ phụ nữ nước ta ngày nay có khác gì trình độ phụ nữ Tàu khi trước.

Nói đến đây tôi xin tóm lại rằng: làm việc gì cũng vậy, bởi thấp mà lên cao bởi nhỏ mà tới lớn, chớ cứ ôm tay ngồi đợi thời thế, đợi trình độ cao thì chẳng bao giờ làm được việc gì cả.

Một người trong nam giới

ĐẠI QUANG DƯỢC PHÒNG

N° 48 Boulevard Tổng-Đốc-Phương, Téléphone 19 CHOLON. - Chi-Điểm Phố Hàng Đường 47 HANOI.

Thương-Hải huyết trung bửu hiệu con Bướm.

Thư thuốc này đã có thấy thuốc thí-nghiệm rồi bảo không có sự độc địa chi trong thuốc cả. Người ốm yếu da mặt như giấy thì biết cái phần huyết đã hư rồi phải uống huyết trung bửu này nó bổ khí huyết và mạnh mẽ trong mình không biết bao nhiêu mà kể, vậy xin quý ông quý bà nên mua mà dùng, còn một chứng rất hay như ham dâm-dục thái quá thì tạng thận đã kém suy thì phần ngưng lạnh uống thuốc huyết trung bửu chừng một tuần lễ thì biết công lực thuốc hay dường nào. Còn những người vì sớm không tốt uống thuốc này đôi ve sau sanh sữa nhiều lại mát. Thường khi con nít mất sữa tại khí huyết chưa đủ thành bệnh Cam-tích thường-cho nó uống càng tốt, những người đàn bà dương kinh không đúng hoặc trễ hoặc sứt uống thường có sức mạnh sau dương kinh đúng tháng, những người học sinh phải bị lo-lầu quá đó thì tâm huyết hóa kém sắc mặt như giấy, uống thuốc này sanh máu tươi tốt, những người già cả khí huyết suy kém tinh thần yếu đuối, hay dùng thuốc này thì tự nhiên tóc xanh và đen lại có sức mạnh.

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi ngày uống 3 lần trước khi ăn cơm nửa giờ hoặc ăn rồi, mỗi lần một muỗng ăn súp, vậy khuấy nước ấm ấm mà uống.

Một ve lớn giá là 2\$00, một ve nhỏ 1\$20. - ĐẠI-LÝ: Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Nam-kỳ đều có bán

